

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Thomae Młodzianowski, Polonie, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Metaphysica, Logica, Octo Libris Physicorum, Generatione, Corruptione
Et Anima

Młodzianowski, Tomasz
Moguntiae Et Dantisci, 1682

Quæstio II. De Accidenti.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95667)

damnatus, quia illam admiscit possibilem, sed quia eam de facto admisit, cum tamen unionem cum communicatione idiomatum, proponit credendam, fides.

Ex quo ulterius colliges, etiam naturam creatam, habituram tunc rationem totius, sicut & corpus Christi & janua clausa in instanti penetrationis; vel si invicem localiter alligarentur rationem totius haberent, unaquaque singillatim. Secunda unio inter naturam creatam subsistentem, & inter Personam cogitari potest, quæ sit substantialis, fundans communicationem idiomatum, perficiensque naturam creatam in ratione totius, talis unio implicat retenta propria subsistentia. Ratio quia illa natura creata subsistens propria subsistentia, & haberet rationem totius & non haberet, haberet quidem, quia per nos subsistentia coincidit cum formalitate, habentis se per modum totius, non haberet autem rationem totius. Tum quia perfectibilitas, completio &c. quæ convenit parti, conveniret tunc ei naturæ. Tum quia si haberet rationem totius in se spectata, quomodo subsisteret subsistentia Divina. Tum quia si haberet una natura propriam subsistentiam, quomodo non foret tunc non nisi illa prior, h. e. merè accidentalis unio, & tamen supponitur, debere esse substantialem. Et hæc distinctio applicanda Antecedenti, sed sine ulla distinctione negant universaliter Suar. Vasq. Lug. Amic. licet oppositum sentiat Hurtad. Arriag. Ovied. recentior Suar.

I. RATIO. Lugonis & Valent. probantium non posse Naturam creatam subsistentem assumi à Persona divina, est hæc. Concilia ex eo solum colligunt non esse in Christo propriam personalitatem, quia ejus humanitas fuit assumpta à Verbo, ergo sentiunt non posse illam assumi, retenta propria personalitate.

RESPONDERI potest. Quod Concil. definiverit id, quod de facto est, non quod possibile est. Sicut definivit transubstantiationem Tridentinum, licet possibilis fuerit impanatio. Quod autem de facto non fuerit talis unio, collegit Ecclesia ex Doctoribus, traditione, Scriptura, quæ meminit etiam communicationis idiomatum, quæ si intervenire debeat, non erit jam connaturale, imò erit impossibile manere; in Christo personam humanam.

II. RATIO. Suar. Vasq. Lug. Effectus formalis primatius subsistentiæ, non est alius, quam reddere naturam per se existentem, & in ipsa terminatam, ergo implicat naturam tunc habere propriam subsistentiam & non esse actu per se; quod si haberet alienam subsistentiam & suam, tunc & esset per se & esset in alio, qui sunt virtualiter contradictorii termini.

RESPONDETUR. Sicut ratio formalis albedinis, est subiectum capax, cui unitur deal-

bare, adeoque tollere negationem albedinis consequenter nigredinem, cum hoc tamen stat, ut in eodem subiecto concurrere possint divinitus, nigredo & albedo, diversoque respectu illud subiectum erit album, diverso nigrum, sic & in præsentī diverso respectu natura esset in se, diverso esset in alio.

III. RATIO est. Quia subsistentia est ultimum complementum substantiale, idque modale, concursus autem modalis, ne divinitus quidem modificari potest.

RESPONDERI potest. Quod subsistentia sit ultimum complementum, sit ut alia subsistentia ipsamet, subsistere non possit; sed non facit ne simul uniat cum natura, idemque solum exigit Ratio modi, & sicut non dicitur modus modificari quando natura humana unita, unitur ulterius subsistentiæ Verbi, sic nec modificaretur modus, si natura cum subsistentia uniretur. Addo non esse certum quod subsistentia sit modus.

QUÆSTIO II.

De Accidenti.

QUÆRES I. *Quis sit primo essentialis conceptus accidentis.*

ASSERO I. *Actualem inherentiam non esse de primo essentiali conceptu accidentis, imò nec de essentia.* Ratio, quia quod est de essentia accidentis, ubicunque accidens est, convenit accidenti; jam autem in Eucharistia sunt accidentia panis, sine actuali inherentia. Quod si dicas inharere illa in quantitate, redibit difficultas de ipsa quantitate, quæ non inhareret actu in Eucharistia & tamen est accidens.

ASSERO II. *Aptitudinalem inherentiam si sumatur simpliciter pro quacunque inalienate non esse de essentia accidentis quæ accidens est.* Ratio, quia quod convenit accidenti quia accidens est, idque tanquam aliquid ejusdem essentialis, non potest convenire ei, quod non est accidens, inalienatas autem aptitudinalis, potest convenire ei quod non est accidens, nam formæ materiali, convenit esse in alio, nempe in materia, & utrique convenit suo modo, esse in toto. Natura item humana dicitur esse in alio h. e., in Verbo &c.

ASSERO III. *Aptitudinalem inherentiam mox explicandam per inalienatam rigorosam esse de essentia accidentis.* Quia convenit omni, soli, & semper ut inductione patebit. Quando autem dicimus esse de ratione accidentis, esse in alio, sufficit ut respectu cujuscunque sit in alio, & sic actio, quamvis non sit nec possit esse in agente, salvatur tamen ejus inalienatas, quia est in passio, actio enim est actio agens denominativè, non subiectivè. Sufficit rursum ut quale est accidens, ta-

lis

lis sit & ejus in alietas, & sic si sit accidens improprie seu per solam denominationem extrinsecam, sufficit ut in subiecto denominationis sit extrinsecè. Et ita vestis est accidens vestiti, estque accidens non nisi denominationis, quia vestis in re, substantia est, hinc & in vestito, est tanquam in subiecto denominationis.

ADDO. Hanc ipsam aptitudinalem inhaerentiam, debere sumi radicaliter, nam formaliter sumpta, non esset de primo essentiali conceptu accidentis. Ratio. Tum quia prior est aptitudinali inhaerentia, sumpta ipsa radix illius aptitudinis. Hinc valet argumentatio: accidens, est aptum inhaerere, ergo habet radicem, ex qua fuit hæc aptitudo. Tum quia in substantia, aptitudine subsistendi formaliter sumpta, datur prior conceptus, nempe ipsum illud esse, cui debetur ipsa illa aptitudo, ergo & aptitudinalis inhaerentia formaliter sumpta, non est primo essentialis conceptus. Tum quia conceptus absolutus prior est respectivo, sed radix illa est quid absolutum, aptitudo autem inhaerentia, est quid respectivum, ergo radix illa, ex qua fuit formalis illa aptitudinalis inhaerentia prior erit.

Hinc bene sic conciperetur primo essentialis conceptus accidentis quod sit radix, ex qua fuit aptitudinalis inhaerentia.

QUÆRES II. *Quomodo formandus sit conceptus inhaerentia debite accidenti?*

EXPLICAT I. Pontius Disp. 13. n. 5. Quod est in alio tanquam in subiecto informationis, est tale, ut cum eo in quo est, faciat unum per se, quod autem est in alio tanquam in subiecto inhaerentis, quod propriissimum accidenti est, est in alio, cum quo non facit unum per se, sed unum per accidens, tunc autem facit unum per se, quando ratione ejus, toti conflato ex illa forma & subiecto, conveniunt, aut saltem naturaliter conveniunt (nisi ponatur impedimentum extrinsecum) qualitates deservientes, ad constitutionem istius formæ, in subiecto illo. *Hæc explicatio*

NON SATISFACIT. Tum quia idem per idem explicat. Si enim quæram quid est, forma accidentalis? Dicitur quæ componit esse accidentale; si quæram quid est componere totum accidentale? Respondetur, quod sit componere totum ratione formæ non exigentis determinatas qualitates; quod si ulterius quæram, sintne istæ qualitates accidentia? Respondebitur affirmativè, consequenter à primo ad ultimum forma accidentalis est quæ, non exigit alia accidentia, de quo ipso quæritur, quid ejus accidentia? Tum quia per Pontium Disp. 12. n. 9. Non est primò essentialis conceptus substantiæ substat accidentibus, quia si per impossibile daretur aliquod ens finitum, quod non posset substat accidentibus, nec tamen inhaerere,

adhuc esset substantia. Sic & in præsentì dici posset, si daretur substantia nulla accidentia requirens, adhuc esset substantia, ergo ratio substantiæ, non rectè explicatur per exigentiam determinatarum qualitarum, quod tamen ipse in hac explicatione supponit. Ergo ulterius, si potest esse substantia non requirens determinata accidentia, etiam accidens, non per hoc constituetur, in ratione accidentis, quia non requirit determinata accidentia, cum illa possit non requirere, etiam substantia. Tum quia non repugnat ut accidens requirat alia accidentia, ut dictum supra. Tum quia Corpus simplex est totum per se, & tamen non exigit ad sui conservationem certa accidentia; ex alia parte calor, est forma accidentalis, nihilominus ad sui conservationem, exigit siccitatem, ergo apparet, quod exigere qualitates, non sit quid constitutivum formæ substantialis ab accidentali.

EXPLICAT II. Lugo. Disp. 12. de Incarn. Sect. 3. Accidens est idem, quod ens in alio, est autem ens in alio, quod advenit alicui constituto in suo esse completo. Nam licet forma materialis adveniat materiæ, & unio, utriusque, non tamen Forma materialis est in alio, quia materia absque forma, nondum est aliud, nec hoc aliquid, sed entitas partialis & incompleta, at verò albedo v. g. advenit homini, qui est aliud, & ens totale completum. Subjungit, omnis inquit forma, sive substantialis, sive accidentalis videtur indigere al quo sustentaculo, hoc tamen discrimine, quod forma accidentalis exigit sustentari & fulciri ab alio, natura verò substantialis propter suam perfectionem non indiget hoc, sed sustentat se ipsam, quia à se ipsa habet per emanationem, sustentaculum illud. *Hæc explicatio*

NON SATISFACIT. Tum quia etiam forma substantialis divinitus potest advenire enti completo, nec tamen desinere per hoc esse substantialis, Ergo ratio constitutiva accidentis, non est advenire enti completo, præcipue quia hic quæritur de tali constitutivo, quod etiam per potentiam obedientialem, non possit convenire alteri, sicut nec per obedientialem potentiam convenit homini, ut sit rugibile; & sicut non esset constitutivum hominis animal rationale, licet hoc saltem divinitus competere alteri. Ita & in præsentì, cum divinitus possit advenire Enti completo Forma substantialis, hoc quod est advenire Enti completo, non constituet accidens, in ratione accidentis. Tum quia sunt accidentia, quæ exigunt advenire enti ante completionem, hocque vèr ficatur in omnibus dispositionibus ad formas substantiales; imò si materia fuisset creata, & tamen spoliata omni forma substantiali, prius illi advenire debuissent accidentia. Ergo non convenit unicè accidenti advenire Enti completo,

† R 2

cum

cum advenire possint enti incompleto, imò nata sint advenire. Tum quia redit totum argumentum, quia in fulciri & sustentari æquè se habent forma materialis & accidentia, illarumque priorum prius ostendi debet substantialitas, quàm quòd possunt emanare substantiam. Ergo & in præsentì prius debet ostendi quid sit Accidens quam quòd natum sit advenire.

EXPLICATUR aliter forma accidentalìs ejusque in alietas, proportionatè ad ea quæ dicta de substantia, quòd scilicet ita sit in alio, ut licèt absit nihil essentialè subjecto censeatur abesse,

hocque respicit tota illa definitio accidentis, quòd possit adesse & abesse sine subjecti corruptione.

ADDO. Posita entitatè accidentis cum sola radicali in alietate, sine ulla actuali inhærentia, non est necesse superaddi modalitatem vel entitatem aliquam quæ sit inhærentia. Ratio, quia nulla hujus necessitas. Hinc nos nec substantiam dicimus esse quid superadditum entitatì ipsi substantiæ, licèt unio non possit esse sine aliquo superaddito, propter rationes alibi adlatas.

DISPUTATIO V.

De Oppositis Enti reali:

Enti reali oppositum I. est nihil, seu non esse entis. II. Opponitur enti quæcunque negatio, quæ si sit cum capacitate subjecti ad oppositum erit privatio, sine autem capacitate subjecti, mera negatio. III. Quod opponitur enti, est ens rationis.

Nihil autem & negatio hîc pro eodem sumuntur, condistinguntur tamen eo, quod imprimis nihil spectat ad non esse, negatio autem spectat ad non dici, vel dici cum negatione; hinc nihil, opponitur esse, negatio autem opponitur affirmationi. Unde nihil est quasi quid prius, considerationis que metaphysicæ, negari autem & negatio, est posterius quid, spectansque ad dici. Rursus rigoroſè loquendo, nihil non requirit fundari in positivo sicut nihil creatum erat ab æterno, in nullo autem positivo fundatum. Negatio autem fundatur in aliquo positivo, ne detur negatio negationis.

Quod attinet ad ens rationis, illud etiam duplex est. Quoddam ens rationis Logicum & de hoc egimus in præcedentibus Logicis. II. Ens rationis antonomasticè dictum, seu ens rationis Metaphysicum, & de hoc in præsentì tractandum erit.

* *

*

QUÆSTIO I.

De Natura Entis rationis.

Sicut de aliis entibus ordinariè quæritur, ita & de entibus rationis quæretur, quid sint? & an sint?

DIFICULTAS I.

Explicatur: quid sit ens Rationis.

Multas explicationes entis rationis refutatas vide apud alios, hîc speciales perstringentur.

Punctum Difficultatis 1.

Quid per alios ens Rationis?

EXPLICAT I. Pontius. *Ens rationis est id, quod nequit aliquid efficere, nec inexistere alicui potenti efficere, nisi per considerationem potentia potenti aliquid considerare. Hac explicatio*

NON SATISFACIT. Tum quia datur in ente rationis aliquid prius, ex quo fluit, quòd non possit quidquam efficere, neque inexistere potenti efficere, hæc enim prædicata, sunt quasi relativa, quæ fundari debent in absoluto. Tum quia per Pontium duo entia rationis, quando à duobus